

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 24

Lýsingaprisur fyri petitteglø: 40 oyru á
1. síðu, 30 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 12. juni 1943

Bladið verður bilagt á posthúsinum, og
kostar kr. 1,50 + porto um fjórðingsárið

17. árg.

Danbjørg og Jákup Jensen.

Hevur Danbjørg sagt ov nógv?

**Føroya vøruhandil er lagdur í eitt útlendskt vøru-
dýrkandi monopol vart av fólkaflokkinum. Føroyingar
mega fáa loyvi aftur at keypa frítt í Bretlandi.**

Danbjørg er góður av sær.

Tað kunnu flokksmenn ásanna, tí fáur hevur verið so eyður yvir fyri sínum beisku mótstøðumönnum sum Danbjørg, tá ið hann fyrir at eira teinum í Porkeri hevur fingið seg til í einari steýralýsing at taka nekur heit orð um heilsulømann Jákup Jensen aftur.

Men gakk!

Fólkafloksmenn eru meiri forherðaðir enn Danbjørg hevur drøymt um. Hann hevur ikki meiri enn givið eftir fyri sínum góða hjarta, fyrr enn »Dagblaðsins» tíðindanósnari í Vági lúrir seg út til Porkeris at fáa sær avrit av steýralýsingini at senda blaðnum.

Har skulu tit siggja lögtingsmannin, hvussu hann brúkar mun um tilkari valamenn sum Jákup Jensen heilsulømann.

Men skuldi »Dagblaðið» nú ikki verið eitt sindur varið!

Vit eru bangnir fyri, at tað her hevur gjørt Jákupi Jensen eina bjarnatænastu. Tá ið nú »Dagblaðið» hevur reist spurningin um, hvussu ósekur Jákup Jensen er, skylda vit sjálvandi at gera okkara fyrir at »kasta ljós yvir landið».

Hin sakligasti og besti háttur at gera hetta uppá er at taka fram nakað úr tí langa áliti, ið varð skrivað um Jákup Jensens vørusølu til landshandilin.

»Det lyder som følger:

(Framhald á 4. síðu).

Fólkatingsvalið.

Harri blaðstjóri! Geri so væl at hýsa mær hesum reglum.

Fólkatingsvalið er nú farið um bak, og vit hava fingið mannin valdan — fólkatingsvalevnið. Hetta kom ógvuliga merkiliga við hjá einum hvarjum rætthugsandi Føroyingi.

Vit siggja úti í tí stóra heimi, hvussu hitt kapitalistiska stýrslagið verður burturtroðka av fólkinum, tí tað er skaðiligt fyri slitmannin fyri hina stóru fjældina av fólkinum. Tað er imóti øllum, ið vil geva hinum minna mannum nakrar sømdir, nakran rætt og nakra friheit at liva sitt liv undir sonnum góðum og liviligum korum.

Vit kenna frá okkara grannalondum hvat slitmaðurin hevur gjørt. Hann hevur sameint seg um socialismuna, ið er hin einasti og sanni slitmannapolitikkurin.

Socialisman verður tann politikkur sum í framtíðini vil verða hin ráðandi, tí hon er einasti vegur, ið kann skapa livilig kor fyri tí stóru fjældini av fólkinum. Hetta

skuldi eisini hin føroyski slitmaðurin minnst til, og hugsa um áðrenn hann fór fram til valborið 3. mei. So vildi valúrslitið verið annaðleiðis, og teir, ið umboða tann rætta og sanna politikkin, vildu komið til at umboða Føroya fólk.

Hesa leið vildi ein stóru partur av fólkinum ikki halda, men vildi heldur tveita sínar stemmur har, ein hevur vissu fyri ikki er vegurin, ið ferir til slitmannsins frama, men nakað heilt annað. Tí kapitalistarnar einasta endamál er at verja um teir stóru, so teirra peningaveldi kann fáa meira meg, meira meg til at halda slitmannin niðri, so hann ikki skal fáa sín uppiborna rætt framan.

Her í míni heimbygd er meginparturin av fólkinum fólkafloks-sinnað.

Fólkafloksmenn hava sitið í sóknarstýrinum og aðrastaðni, men hvat teir hava gjørt, er verri enn einki. Teirra skról hevur verið óført um arbeið, um tjóðskaparkenslur, og annað tilíkt, men hvat

hava vit fingið av hesum monnum? Þurasta einki! Teir kalla seg fyri nationalar, men sannleikin er tann, at teir eru eitt svartloysi fyri øllum mentunarlíggum og nationalum. Um hetta er Fólkaflokkurin í Føroyum, so skal eg bert at siga, at so er landið í stórum vanda.

Ein og hvør, ið fylgt hevur tí politisku framferðini, síðan 9. april 1940, hevur sæð, hvussu Fólka flokkurin hevur virkað. Í staðin fyrir at halda leiðina saman við hinum trimum flokkunum, so landið og fólkíð á besta hátt kundu koma undan hesum oyðandi bardaga, ið leikar um heimin, so settu teir seg uttanfyri, tí teir vildu vera negativir. Síðan tann dag hava teir av øllum alvi og av allari orku virkað fyri spjading og øsing fyri spjading og øsing millum fólkíð. Við hesum endamálið hava teir leikað í og roynt at kvælt alt tað, ið hinir hava roynt at gjørt til landsins besta. Hetta hevur í hesi lagnutungu ár verði teirra endamál, eins og teir hava leikað óðir, hvarja ferd kapitalistanna rættur hevur verið eitt sindur skerdur. Øsingarpolitikkur teirra vildi verðið landa-skaðiliggur, um fólkíð ikki hevði verið so samsint og kent síná skyldu imóti føðilandinum. Ein part av fólkinum hava teir tó fingið í sín kapitalistiska flokk, tað sýndi fólkatingsvalið, men enn standa menn stinnir í sínum sanna politikki, og hava ikki vinglað higar og hagar. Javnaðarmenn høvdu onga afturgongd við valið. Men kendi hvør síná skyldu, so gav hann síná stemmu til javnaðarmannavalevnið, ið best av øllum kundi framhildi landsins krøv á Danatingi og aðrastaðni. Hinir mæta fram har og standa uttanfyri allar flokkar. Hvat kundu vit vænta, teir skulu virka fyri okkum og okkara land? Einki! Men harafturimóti javnaðarmannavalevnið! Hvussu yvirmáta góðar møguleikar hevði hann ikki fyri at verða hoyrdur. Hann vildi koma millum sínar egnu partamenn, og hvat skuldi verið í vegin hjá honum við at framt tey mál, ið har skuldu avgerast. Slitmaðurin í Føroyum

má vita tað, at við at velja fólka-flokksvalevnið, so gagnar hann ikki sær sjálvum, og enn minni fólkí og landi í síni heild. Hetta má ein og hvør hava greitt, tí tað eru álvarsamir spurningar, ið her koma fram; teir eru av avgerandi týdningi fyri arbeiðarin og fiskimannin í Føroyum, hina stóru fjældina av Føroya fólkí. Hettar mugu vit minnast til fyrsta val, vit mugu ikki lata nakað kapitalistiskt stýrslag verða hitt ráðandi í okkara landi, tí vit kenna øll somul, hvat skaða tað hevur verið fyri onnur lond.

Slitmaðurin í Føroyum má standa sameintur um sín egna politikk, — socialismuna — eins og teirra starvsbrøður gera tað í øllum øðrum londum. Tað er einasti sanni og hollí politikkur fyri einhvønn fiskimann og arbeiðara.

Við at halda fólkafloksleiðina, gavna teir ikki sær sjálvum, tí tað er í veruleikanum víst, at hesin flokkur hevur sum sitt størsta og fyrsta mál at verja teir stóru, ið sita við peninginum. Vit vita øll, at peningaveldi hevur so ógvuliga stóra meg, og um tað fær veldi í okkara landi, ja so verða fiskararnir og arbeiðararnir ikki annað enn trælir, sum hesir stóru harrar koma at hava veldi yvir og kunnu gera við, hvat teir vilja.

Arbeiðarin og fiskimaðurin afturimóti hevur ikki hesa meg. Hann hevur veikari undir fótinum, og má stríðast um liv og deyð fyri at vinna síná føði. Ofta kennir hann seg veikan, og ofta kennir hann seg sum eitt útskot í samfelagnum, og missur mótið um seg sjálvan. Hettar er ein veruleiki, sum áður hevur verið so talandi í Føroyum, um tað ikki er so líka nú. Hesi slitmaðurin má fáa liviligari kor. Hann fær tað ikki við at tveita seg í fangi á peningamonnumum, nei alt annað! Hann hevur bert eina leið at velja javnaðarmannaleiðina. Við at halda hesa leið tryggjar hann sær sjálvum og øðrum av sínum starvsbrøðrum betri og liviligari kor í landinum, ið ein og hvør av rættum eigur líka rætt til.

Hesin spurningurin er so álvar-